

گزارشی از اخبار جنبش کارگری در چند ماه اخیر

کیوان امیری الیاسی

۱۳۸۶/۲/۲۹

اختصاصی وبلاگ کارگر:

[/http://www.kaargar.blogfa.com](http://www.kaargar.blogfa.com)

در چند ماه اخیر اعتراضات گسترده ی معلمان، اعتراض به بازداشت محمود صالحی، برگزاری مراسم با شکوه اعتراض آمیز در تهران توسط کارگران، مقاومت کارگران کردستان، تلاش برای شکل یابی هر چه بیشتر کارگران و تعیین حداقل دستمزد در سال ۸۶ مهم ترین مسائل مربوط به جنبش طبقه ی کارگر بوده است. در این مختصر شرحی از تحولات جنبش کارگری در چندماهه ی اخیر ارائه می شود.

در روز ۲۰ فروردین محمود صالحی (سخنگوی کمیته ی هماهنگی و از رهبران جنبش کارگری ایران) بازداشت و تحت شدید ترین تدابیر امنیتی به زندان سنندج منتقل شد. از آن زمان بازداشت صالحی موجب اعتراضات گسترده ی چپ ها و فعالین کارگری در ایران و سایر نقاط جهان شد. در جریان مراسم روز جهانی کارگر، کارگران در خیابان های تهران فریاد "محمود صالحی آزاد باید گردد" سر دادند. محمود صالحی در نامه ای به تاریخ ۲۰۰۷/۴/۱۳ به گای رایدر ضمن توضیح در مورد نحوه ی بازداشت و وضعیت خود را اعلام کرده بود: "اما آنها از این نکته غافلند که من متعلق به یک جنبش اجتماعی- کارگری هستم. آنها غافلند که من و سایر فعالین کارگری و مردم مبارز به شیوه جمعی کار میکنیم. این جنبش با این شیوه کار همیشه این امکان را دارد تا جای خالی افرادش را پر کند. حتی این احتمال وجود دارد که فعالین جنبش کارگری در چنین شرایطی بر میزان فعالیت خود به لحاظ کمی و کیفی بیفزایند و مراسم مستقل روز جهانی کارگر را باشکوه تر از قبل برگزار کنند."

فعالین کارگری و تشکل های مستقل کارگری در روز ۱۱ اردیبهشت در محل مراسم خانه کارگر(ورزشگاه شیرودی) با شعارها و پلاکاردهای خودشان حاضر شدند و مورد استقبال گسترده ی توده ی کارگران قرار گرفتند. با سر داده شدن شعارهای "سندیکای مستقل حق مسلم ماست" ، " سندیکای مستقل احیا باید گردد" ، "تشکل اعتصاب حق مسلم ماست" کارگران اجازه ندادند که نهاد های وابسته و ضدکارگری مراسم را آنچور که می خواستند برگزار کنند.. کارگران با هو کردن از سخنرانی محجوب(دبیر کل خانه ی کارگر) استقبال کردند و در یک حرکت نمادین با پشت کردن به تریبون خواستار سخنرانی نمایندگان واقعی کارگران شدند. در نهایت حدود ۵ هزار کارگر به خیابان مفتوح آمده و به سمت میدان هفت تیر راهپیمایی کردند. جمعیت شعارهای "وزیر بی لیافت استعفا ، استعفا" و "دولت، مجلس؛ شعار نده ، عمل کن" و "مرگ بر ظالمین" و "مرگ بر سرمایه دار" سر داده بودند و پلاکارد "محمود صالحی آزاد باید گردد" را در جلوی جمعیت حمل می کردند. زمانی که نیروی انتظامی و یگان ویژه به کارگران حمله ور شد با مقاومت کارگران عقب نشست و تظاهرات تا نزدیکی میدان هفت تیر ادامه یافت که سرانجام با حضور گسترده ی پلیس ضد شورش پایان گرفت. کارگران شعارهای "مرگ بر حامی سرمایه دار"، "نیروی انتظامی؛ خجالت، خجالت" را بلندتر از هر زمان دیگری فریاد می کشیدند.

جنبش معلمان در جریان اعتراض به عدم تصویب لایحه ی نظام هماهنگ پرداخت وارد مرحله ی تازه ای شد. مبارزه ی پیگیرانه، مصمم و سازماندهی شده و همچنین مبارزه ی سراسری از مهمترین ویژگی های جنبش معلمان در مرحله ی فعلی بوده است. اعتراضات معلمان که از تجمع ۱۵ بهمن مقابل مجلس آغاز شد با اعتصاب ۲۰ بهمن و ۱ اسفند ادامه یافت. و سرانجام در یک اقدام گسترده در روز ۲ اسفند، ۵۰۰۰ معلم در برابر مجلس دست به تجمع زدند . ۲ روز بعد به طور خود جوش ۱۵۰۰ معلم بار دیگر مقابل مجلس تجمع کردند.. معلمان در دو تجمع گسترده(حدود ۱۵۰۰۰ نفر) ۱۵ اسفند و ۱۷ اسفند خود قاطعیت خود را اثبات کردند و تاکید کردند:" اکنون تشکل ها قدرت خود را به رخ مسئولین کشیده

اند" در جریان تجمع ۲۳ اسفند ۱۸۳ نفر از معلمان و همینطور چند نفر از اعضای کانون صنفی معلمان بازداشت شدند که در حدود ۵۰ نفر از اعضای کانون صنفی معلمان تا نیمه ی فروردین از زندان آزاد نشدند. معلمین همچنین در ۲۴ اسفند از رفتن بر سر کلاس های درس خودداری کردند و روز شنبه ۲۶ اسفند در برابر مجلس برای آخرین بار در سال ۸۵ دست به تجمع زدند که حضور بی سابقه ی نیرو های انتظامی مانع از شکل گیری منسجم تجمع شد . مبارزات معلمان در سال ۸۶ هم ادامه یافته است و به نظر می رسد در شرایط فعلی کمک به گره خوردن مبارزات معلمان به سایر مبارزات طبقه ی کارگر باید به عنوان مساله ای محوری مورد توجه قرار گیرد.

مبارزات کارگران ایرانی در چند ماهه ی گذشته همچنان ادامه داشته است از آن جمله می توان به دور جدیدی از فعالیت های سندیکای شرکت واحد پس از یک دوره ی افول اشاره کرد. اعضای این سندیکا به شکل فعالی و در کنار سایر فعالین کارگری در مراسم روزجهانی کارگر در تهران شرکت کردند. شعارهای "سندیکا سخنران!" و "اسالو سخنران!" بارها توسط کارگران سر داده شد. پیش از آن منصور اسالو که در دی ماه از زندان آزاد شده بود در نامه ای به فدراسیون بین المللی حمل و نقل خواستار کمک های مالی آن سازمان به سندیکا شده بود . همچنین اسفندماه گذشته منصور اسالو به اتهام اقدام علیه امنیت داخلی و تبلیغ علیه نظام به دادگاه انقلاب احضار شد. تعداد قابل توجهی از فعالین کارگری در برابر محل برگزاری دادگاه تجمع کردند و حمایت خود از منصور اسالو را ابراز داشتند . در اسفندماه سرانجام کارگران شرت واحد موفق شدند به بخشی از مطالبات خود دست پیدا کنند و مقرر شد ۵۰٪ حقوق دوران تعلیق همه ی کارگران به استثنای ۳ نفر پرداخت شود.

مقاومت و تداوم مبارزه ی کارگران کردستان از دیگر مسائل قابل ذکر در چندماه گذشته بوده است. اعتصابات گسترده، تجمع و راهپیمایی کارگران نساجی کردستان، نساجی شاهو و کارخانه آلومین در دی ، بهمن و اسفند ماه نمونه ی قابل توجه این مبارزه بوده است. از نکات قابل توجه در مورد مبارزه ی کارگران

در کردستان، حضور موثر اتحادیه ی سراسری کارگران اخراجی و بیکار برای کمک به سازمان یابی هر چه بیشتر کارگران بوده است. (در روزهای پایانی فروردین ماه نخستین مجمع عمومی اتحادیه ی سراسری کارگران اخراجی و بیکار برگزار شد.) تجربه ی سال های اخیر نشان داده است که هر جا تشکل های کارگری قوی تر عمل کرده اند و اعتراضات از حالت اتمیزه بیرون آمده اند اعتراضات تاثیر گذارتر، مستمرتر و هدفمندتر بوده است. به عنوان مثال می توان به مبارزات کارگران شرکت واحد و کارگران نساجی کردستان اشاره کرد.

کارگران کردستانی در نهایت با برگزاری مراسم روزجهانی کارگر در سنندج و با سازماندهی اتحادیه سراسری کارگران اخراجی و بیکار، کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری غرب کشور و جمعی از کارگران و فعالین کارگری سنندج قاطعیت خود در امر مبارزه را اثبات کردند. مهمترین خواست تجمع کنندگان آزادی محمود صالحی بود که در بند اول قطعنامه منعکس شد. در قطعنامه ی این مراسم علاوه بر اعتراض به دستمزد های زیر خط فقر ، قراردادهای موقت و سفید امضا، نابرابری های معیشتی در سایه نظام سود و سرمایه، دستگیری فعالین کارگری ، معلمان و پرستاران و کار کودکان؛ تبعیض های جنسیتی و قومیتی نیز محکوم گردیده بود. در این بیانیه ضمن اشاره به بهداشت و آموزش رایگان برای همه، لغو مجازات اعدام و سنگسار، حق داشتن مسکن مناسب و رایگان برای همه، هر گونه جنگ افروزی محکوم شده بود. کارگران همچنین حمایت قاطعانه ی خود از مطالبات معلمان را به عنوان بخشی از طبقه کارگر اعلام کرده بودند. در جریان مراسم روز جهانی کارگر در سنندج ۱۳ کارگر بازداشت شدند. از این میان خالد سورای در روز ۱۹ اردیبهشت؛ و اقبال لطیفی ، یدالله مرادی، طیب مولایی ، فارس گویلیان، صدیق امجدی، حبیب الله کلکانی، محی الدین رجبی، صدیق سبحانی، طیب چتانی و عباس اندر یاری در روز ۲۰ اردیبهشت آزاد شدند اما شیث امانی و صدیق کریمی تا زمان نگارش این متن همچنان در زندان به سر می برند.

اواسط اسفندماه گذشته سرانجام حداقل دست مزد توسط هیات سه جانبه (متشکل از نماینده ی دولت، نماینده ی کارفرمایان و نماینده ی تشکل های وابسته ی کارگری) تعیین شد . ۱۸۲ هزار تومان در ماه (روزی ۶ هزار تومان) این تصمیم اعتراضات فعالین کارگری را برانگیخت چرا که این مبلغ باعث کاهش قدرت خرید کارگران و افزایش فاصله ی دستمزد آنان تا خط فقر واقعی می شود . کار به جایی رسیده است که حتی نمایندگان انجمن های اسلامی کار در شهر های مختلف هم در مورد پایین بودن حداقل دستمزد گلایه کرده اند. نکته ی قابل توجه آن است که صاحبان سرمایه از پرداخت همین حداقل حقوق به کارگران خودداری می کنند به عنوان مثال کارگران شرکت های پیمانکاری تولیدات دامی در استان ایلام در قبال ۱۱ ساعت کار روزانه ۹۰ هزار تومان دریافت می کنند و به کارگران اخراجی اداره ی پست کرمانشاه گفته شده است اگر حقوق ۶۰ هزار تومان در ماه را قبول کنند می توانند به کار بازگردند. همچنین حدود ۹۵٪ از اعتراضات کارگری در سال ۸۵ به دلیل تعویق پرداخت حقوق کارگران رخ داده است. این آمار از سویی از اهمیت این موضع خبر می دهد و از سویی دیگر نشانه ای است برای این که جنبش کارگری در فاز دفاعی قرار دارد. فقدان اتحادیه های قدرتمند و سراسری کارگری و وجود ارتش عظیم بیکاران از دلایل تدافعی بودن جنبش کارگری در ایران هستند. در این شرایط کمک به سازمان یابی کارگران برای دفاع از حداقل داشته هایشان، تاکید بر سراسری شدن مبارزات (۹۵٪ اعتراضات مبنای مشترک دارند) و کمک به سازمان یابی ارتش بیکاران (به خصوص برای جلوگیری از به وجود آمدن شکاف در صفوف طبقه ی کارگر) می تواند جنبش کارگری را یک قدم به جلو هدایت کند.

از دیگر اعتراضات مهم کارگری در ماه های گذشته می توان به اعتراضات کارگران کارخانه های یخچالسازی بوژان، چینی البرز، پارسیلون خرم آباد، شرکت ایران صدرا، شرکت پترو ماد شیمی، شرکت پامیکو و کارگران کنف کار گیلان در بهمن ماه؛ اعتراضات کارگران مترو و کارگران کارخانه های کاغذ سازی کارون، پروفیل پارس، قوه ی پارس، کلاچ قزوین، کشت و صنعت شوشتر، یخچالسازی لرستان، شرکت خدمات ترابری برق تهران، شرکت صنایع الکترونیک دماوند، شرکت در

هاي پيش ساخته ي شهيد رجايي مازنداران، شرکت کشتي سازي ارونندان، شرکت صنايع فلزي ، شرکت رامشير در پالایشگاه گاز پارس جنوبي و شرکت ايرانيت تهران در اسفندماه؛ اعتراضات کارگران شرکت هاي خدماتي و پيمانکاري شهرداري منطقه يك تبريز، اداره ي پست کرمانشاه، شهرداري منطقه ۲ اهواز، شهرداري ماهشهر، شهرداري آبادان و کارگران کارخانه هاي صنايع فلزي، صندوق نسوز خرم، قند ياسوج، شرکت توسعه ي صنايع پزشکی، شرکت صنعتي مهاباد و شرکت جهادنصر کرمانشاه در فرودين ماه؛ اعتراضات کارگران قراردادي پالایشگاه نفت آبادان، کارگران اخراجي شرکت زمزم کرمان، کارگران شرکت قوه پارس قزوین، پارس لحيم قزوین، کاغذ سازي کارون، مجتمع مس سونگون، صنايع گرمایشی البرز قزوین، کارگران اخراجي شرکت آرد سفید ورامین، کارگران اخراجي اشکان چيني و صيادان بوشهري در اردیبهشت ماه اشاره کرد. کارگران در جريان اين اعتراضات به عدم پرداخت حقوق معوقه، اخراج کارگران، قراردادهاي موقت و رفتار ناشايست پيمانکاران، عدم بازگشت به کار و خصوصي سازي اعتراض کرده اند. کارگران همچنين از روش هاي اعتراضی متنوعي استفاده کرده اند که از آن مي توان به تجمع در محل ورودي کارخانه براي تعطيل کردن کارخانه، اعتصاب و دست کشيدن از کار، تجمع در مقابل مجلس، دفتر رياست جمهوري، فرمانداري، استانداري ، شهرداري ، دادگستري، اداره ي کار ، در محل خانه ي کارگر و در محل دفتر مرکزي شرکت ها، تجمع به همراه خانواده ها، راهپيمايي و اعتصاب غذا استفاده کرده اند. در ميان اعتراضات فوق تعدادي از اهميت بيشتري برخوردار بوده اند. از آن جمله مي توان به اعتراضات کارگران کارخانه ي کشت و صنعت شوشتر و کارگران پارسيلون خرم آباد اشاره کرد. اولي به دليل حضور بسيار گسترده ي کارگران(۱۲۰۰۰ کارگر در اين اعتراض شرگت کردند) و دومي به دليل حضور گسترده ي کارگران دراعتراضي شديد(۱۰۰۰ کارگر در اعتصاب غذا شرکت کردند) اهميت دارند. همچنين اعتراضات کارگران شرکت صنايع فلزي، شهرداري ماهشهر و کارگران اخراجي شرکت زمزم کرمان به دليل سبک اعتراض مهم هستند. کارگران صنايع فلزي به خيابان ريختند و در شهر تهران اقدام به بستن

خیابان کردند؛ کارگران شهرداری ماهشهر دست از کار جمع آوری زباله ها کشیدند؛ همچنین کارگران اخراجی شرکت زمزم کرمان همراه با خانواده های خود در محل ورودی کارخانه دست به تجمع زدند. اعتراضات کارگران مترو به دلیل حساسیت مترو در بحث خدمات شهری و نیز موضوع اعتراض مهم است؛ کارگران مترو(که نقشی استراتژیک دارد و اعتصاب در آن می تواند برای حکومت گران تمام شود) به خصوص سازی معترض بودند و از این منظر نسبت به اعتراضات کارگران کارخانه های یخچالسازی بوژان(به عدم پرداخت بیش از ۲سال حقوق معوقه) و کارگران کاغذ سازی کارون(به عدم پرداخت ۱۲ ماه حقوق معوقه) در موقعیت تعرضی تری قرار داشتند.

نکته ی دیگری که در مورد تحولات چند ماه اخیر قابل ذکر است همبستگی کارگران ایرانی با هم و نیز اعلام همبستگی کارگران دیگر کشورها بوده است. جمعی از کارگران ایران خودرو با صدور بیانیه ای به مناسبت ۱۵ فوریه (روز همبستگی جهانی با کارگران شرکت واحد) خواستار بازگشت به کار کارگران اخراجی و تعلیقی شرکت واحد شدند. همچنین شورای همکاری شکل ها و فعالین کارگری و همین طور جمعی از کارگران نفت و گاز و پتروشیمی خوزستان با صدور بیانیه های جداگانه ای از مبارزات معلمان حمایت کردند. اگر چه کارگران در روند مبارزات خود به این نتیجه ی مهم و حیاتی می رسند که منافعشان با منافع دیگر کارگران در ارتباط تنگاتنگ است اما همبستگی کارگران ایرانی همچنان ضعیف است، اعتراضات به صورت اتمیزه دنبال می شود و در نتیجه امکان سرکوب اعتراضات افزایش می یابد. تشکل یابی طبقه ی کارگر مسلما به تقویت احساس همبستگی کارگران کمک خواهد کرد. در بیانیه ای که توسط جمعی از تشکل ها و فعالین کارگری در اسفند ماه انتشار یافت "شورای همکاری فعالین و تشکل های کارگری" به منظور گام برداشتن در راه "وحدت طبقه ی کارگر" و "اتحاد عمل داوطلبانه و آزاد" اعلام موجودیت کرد. کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری، کمیته پیگیری ایجاد تشکل های آزاد کارگری، اتحاد کمیته های کارگری، انجمن فرهنگی، حمایتی کارگران و جمعی از فعالین کارگری در تشکیل این شورای همکاری نقش محوری را بازی کرده اند.

امید است که تشکیل شورای هماهنگی تشکل های کارگری بتواند به تشکل یابی طبقه ی کارگر کمک کند.

کمیته ی دفاع از محمود صالحی نیز به منظور تلاش برای آزادی صالحی و کمک مالی به خانواده ی وی توسط فعالین کارگری در ایران تشکیل شد. همچنین در چند ماه اخیر به همت بخشی از فعالین کارگری ایران کمپین " کارگران ایران تنها نیستند" راه اندازی شد که در سطح وسیع بین المللی حمایت طبقه کارگر جهانی را از مبارزات طبقه کارگر در ایران همراه خود داشت. در چند شهر اروپا و امریکای لاتین این حمایت با برگزاری آکسیون های اعتراضی در جلوی سفارت خانه های حکومت ایران همراه بوده است. پس از بازداشت محمود صالحی کمپین جهانی کارگران ایران تنها نیستند اعلام کرد که حرکت خود را با تمرکز بر آزادی محمود صالحی ادامه خواهد داد. همچنین می توان به نامه های ارسالی از سوی کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های کارگری، انترناسیونال کارگران ساختمان و صنایع چوب، سندیکای کارگری ت.ث.ت فرانسه و اتحادیه کارگران جنگلداری و معادن و انرژی استرالیا به مسئولان جمهوری اسلامی ایران که اعتراض شدید خود را نسبت به بازداشت محمود صالحی اعلام کرده بودند و خواستار آزادی او شده بودند اشاره کرد. در اقدام دیگری تظاهراتی حمایتی از محمود صالحی و معلمان بازداشتی در شهر هامبورگ با حضور عده ای از فعالین چپ ایرانی و فعالین کارگری آلمان در مقابل کنسولگری ایران در هامبورگ برگزار شد. در جریان اعتراضات معلمان ایرانی هم تعدادی از معلمان آرژانتین زیر عنوان "معلمان ایران تنها نیستند!" همبستگی خود را با جنبش معلمان در ایران اعلام کردند.

نکته ی دیگری که در مورد تحولات جنبش کارگری در چند ماه اخیر قابل توجه است، حضور دانشجویان در صحنه ی مبارزات کارگری بوده است. دانشجویان چپ که استراتژی شان اتحاد جنبش دانشجویی با جنبش کارگری است در مراسم ۱ می به صورت گسترده حاضر شدند و در امر خبررسانی مبارزات کارگری کوشیده اند. همچنین گرایشاتی که گره خوردن خود به مبارزات موجود

کارگري را به عنوان هدف اساسي خویش مطرح کردند در این چند ماهه اعلام موجودیت کرده اند، این در حالی است که فراخواني برای استفاده از دانشجویان بسیجي به عنوان اعتصاب شکن معلمان ابلاغ شده است. دانشجویان بسیجي تربیت معلم رجايي و تربیت معلم حصارک کرج (و البته دانشجویان بسیجي در دانشگاه هاي علامه طباطبائي، تهران، شریف و...) قرار است در خدمت سرمایه داري و حکومت اسلامي به سرکوب اعتصابات احتمالي معلمان کمک کنند.

نوشته شده در شنبه بیست و نهم اردیبهشت ۱۳۸۶ ساعت ۱۶:۳۱ توسط کارگر